

DEBRECZENI ÚJSÁG

Előfizetési ár helyben és vidéken:
Egy óra 100 korona. Negyedévre 230 korona.
Félévre 560 korona. Egész évre 1100 korona.
Megjelenik hétfő kivételével minden nap.

Felolvasó szerkesztő és lejtulajdonos

THAN GYULA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Kossuth utca 3. szám alatt, I. emelet,
A Debreceni Első Takarékpénztár épületében.
Egy szám ára 5 korona.

A Nagyatádi replikája.

Néhány nap előtt Andrassy Gyula gróf élesen támadta Nagyatádi Szabó István földművelésügyi minisztert s egyebek közt igen lekicsinylően beszélt a miniszter képzettségéről s kétségbevonta, hogy az miniszteri állás betöltésére alkalmas volna.

Most a földművelési miniszter válaszolt a támadásra.

Válasza egyszerű, világos szavakkal és megdönthetetlen logikával olyan igazságokat szögez le, amelyekkel érdemes behatóan foglalkozni a bennük rejtőző nagy tanulságok miatt.

A földművelésügyi miniszter szembeállítja a saját multját és neveltetése körülményeit ellenfelének multjával és neveltetési körülményével.

Amaz a dúsgazdag magnás-család sarja, akinek a magas műveltség megszerzését, szellemi képességének kifejlesztését a társadalmi és vagyoni helyzet, amelybe beleszületett, minden fáradság és gond nélkül lehetővé tette.

Emez az egyszerű kisgazda, szegény földműves szülők fia, aki 45 éves koráig az életfomtartás gondjaival küzdve, két keze munkájával tartotta fenn magát és hogy följebb emelkedhessen, hogy tanulhasson, végig kellett járni a szenvedések iskoláját.

Ebből az összehasonlításból a földművelési miniszter azt a következtetést vonja le, hogy kettőjük közül, akik ma egyformán magasán állanak, ő az, aki az életet jobban ismeri, mert volt alul is és csak küzdelmek árán tudott emelkedni fölfelé, holott ellenfele fent született és lefelé nézni sem tanult meg soha, már pedig, valamint igaz az, hogy aki nem halad fölfelé, az nem alkalmas kormányzati működésre, éppen úgy igaz az is, hogy aki csak fenn marad és nem lát lefelé, az sem alkalmas arra.

Eben a kifogástalanul helyes megállapításban az a nagy politikai igazság jut kifejezésre, hogy annak, aki az ország kormányzásában részt kíván venni, ismernie kell a nemzet minden

osztályának s minden rétegének életviszonyait; bajait, törekvéseit és összes érdekeit s nem lehet alkalmas a kormányzásra senki sem, aki csak annak az osztálynak a felfogását képviseli, amelyhez tartozik.

Az állami szövetvényes gazdasági és társadalmi rendjében igen különböző hivatású és különböző magűségű társadalmi osztályok helyezkednek el és ezek mindegyikének meg van a maga jelentősége az állam életében.

Az állami rendnek éppen az a feladata, hogy ezeknek a különböző osztályoknak az együttes működését biztosítsa, a közöttük mutatkozó ellentéteket kiegyenlítse, a közöttük előforduló surlódásokat eisimítsa. Aki tehát kormányozni akar, annak nem szabad az egyik vagy a másik osztály érdekeit különbségekben részesíteni, hanem

arra kell törekednie, hogy bármely osztályt megvédje egy másik osztály túlkapásai ellen, mindegyiknek lehetővé tegye, hogy érdekeit a többiek sérelme nélkül kielégíthesse és ha kell, mindegyiket rákényszerítse arra is, hogy igényeit a nagy általános érdekre való tekintettel mérsékelje.

Az államnak ezzel a hivatásával kell magát azonosítania annak, aki kormányozni, vagy a kormányzásra irányító befolyást gyakorolni akar s azért nem helyes a politikai életben s pártok alakításában az egyes osztályérdekek szerint való csoportosulás.

Hiszen, ha az egyik osztálynak — mondjuk a kisgazda osztálynak — külön képviselőt adunk, akkor meg kell azt adnunk a másik és a harmadik és a többi osztályoknak is. Az állam szempontjából ugyanis

éppen olyan fontos a kisbirtokos, mint a középbirtokos, vagy a nagybirtokos osztály, az államnak éppen úgy szüksége van a mezőgazdasági, ipari és gyári munkásokra, mint a nagy tőkésre, nagy iparosokra, vállalkozókra, kereskedőkre, tisztviselőkre, tudósokra, művészekre, katonákra, papokra.

Mindezeknek pedig különösen egymásra van szükségük és a társadalomnak ez a hivatás, vagyon és műveltség szerinti való széttagoltsága elengedhetetlen követelménye az egységes gazdasági és kulturális fejlődésnek.

Az a politikus tehát, aki akar a kisgazda osztálynak, akár a munkás osztálynak, akár a nagybirtokos, vagy bármely más osztálynak az érdekeit előtérbe tolna s különös kedvezésben akar részesíteni, az úgy cselekedni, mint egy gépezet kezelője, aki a gépnek csak az egyik, — általa legfontosabbnak tartott kerekét oajozná, a többit pedig szárazon hagyná járni, amíg be nem gyulad és az egész gépezet megáll vagy összetörik.

Láttunk inár az életben erre is példát. Mikor a Carami, Kunfi és Kun Béla féle emberek kormányoztak, akkor csak egy osztálynak volt joga és elismert érdeke, a többiek mind jogtalan páriák voltak.

Össze is tört csakhamar az egész alkotmány.

Ha tehát azt keresi a földművelési miniszter ur, hogy milyen nek kell lenni annak a politikusnak, aki kormányzásra alkalmas, igen helyesen állapítja azt meg, hogy olyannak kell lennie, aki nemcsak a saját osztálya szempontjából ítéljen és nemcsak a saját osztálya érdekeit szerint cselekedjék, hanem aki fel is tud látni és le is tud látni és segíteni akar akkor is, ha fent van haj és akkor is, ha lent van baj.

Nagyon érdekes, hogy ennek a megállapítását éppen Nagyatádi Szabó Istvántól, a kisgazdák vezéréből hallottuk s ebből is azt látjuk, hogy ő nem hiába járta a szenvedések iskoláját, hanem tanult is belőle és van bátorsága megmondani azt, a mit tanult.

Az olasz konzul hirtelen elhagyta Pozsonyt.

Kijelentette, hogy nem is megy vissza. — A csehek kötszinü politikája miatt.

Maffey Arthurt a pozsonyi olasz követség vezetőjét váratlanul visszahívták. A konzul a tegnapi nap folyamán elutazott Pozsonyból és mint az államoson kijelentette, nincsen is szándékában, hogy Cseh Szlovákiába akár hivatalos minőségben, akár mint magán személy valaha is visszatérjen. Mint ismeretes az olaszok ismételten egész nyíltan kimutatták, hogy ugyan csak hüvös érzelmeiket táplálják a csehekkel szemben, akiknek pozsonyi hatóságai előtt Maffey konzul is nem egyszer kifejezést adott a cseh politika felől való véleményéről.

Legutóbb is kiós incidens keletkezett ebből kifolyólag. Az eset részletei a következők:

Nem régen Pozsonyban francia vendégek utaztak, akiknek üdvözlésére a cseh hatóságok kirendelték az összes társadalmi egyesületeket és a Felvidék magyar keresztény-szociálista párt vezetőségére is ráüzentek, hogy jelenjenek meg a franciák tiszteletére rendezett ünnepségen. A magyar körök a meghívásnak ilyen módjában súlyos inzultust látván, nem tettek eleget, annak hogy újabb nyilvános megaláztatásban legyen részük és

ezért kitertek a megjelenés és részvétel elől. Erre a csehek az olasz konzult is elfelejtették meghívni, aki az illetékes ténvözök felfogása szerint nem érezte volna magát otthon a magyarok társasága nélkül, abból a konzul tulságos bizalmas viszonyt tartott fenn.

Maffey konzul azonban súlyt helyezt arra, hogy éppen ezen az estén jelen legyen, amint később kiderült azért, hogy a kisebbségekkel szembeni bánásmódról egyet-mást elmondjon. Telefonált tehát a rendőrséghez, hogy a bankettre szóló meghívója elveszett és kért egy másikat. A hivatalnok mit sem sejtve gyorsan kiállított egy másikat és így az olasz konzul este pontosan megjelent a franciák tiszteletére rendezett banketten, ahol alkalma nyílt a vendégek előtt kifejezést adni a véleményének, hogy a cseh népköztársaság urai színlég igen balás magatartást mutatnak a franciák és az antant iránt, azonban a hátuk megett a német szociálista kormányval paktálnak és mint ez tőlük már másképp nem is várható a legkészinűbb politikát üzik. A francia vendégek ilyen információ útján idő előtt eltávoztak a bankettől.

**Nem lesz hétfői sertésvásár.
Kedden se lesz baromvásár.**

Debrecen város területén és környékén fellépett ragadós száj és körömfájás miatt úgy a hétfői sertésvásár, valamint a keddi baromvásár, további intézkedésig elmarad

Debrecen, 1922 július 20.

Városi előljáróság.

**Kirándulás
Debreczenből Mikófalvára.**

Az utolsó passiójáték megtekintése.

A Szepesi Szövetség f. hó 30 és 31-ik napjain társas kirándulást rendez az Eger melletti Mikófalvára, a passió-játékok utolsó előadásának megtekintésére.

Indulás 30-án reggel fél 6-kor Tiszafüred, Eger érintésével; a délutáni előadás után hálás Mikófalván, parasztházakban (50 korona) esetleg Egerben internátusban, vagy szállóban; 31-én reggel Eger város megtekintése, visszaérkezés Debrecenbe délután 6 órakor. Költség: 1. azok részére, akik arcképes vasuti igazolvánnyal utaznak, III. o. vasuti jegy oda-vissza, féláru belépti jegy és költség 200 K; 2. akinek nincs arcképes igazolványa, az a teljes áru belépti jegyért, a vasuti féláru menetérti jegyért és költségre 400 koronát fizet. Élelmezés mindkét napon batyuból, vagy mindkét napon délből Füzesabony állomáson van ebéldő. Turistáknak külön kirándulás július 31-én a Bükk hegységen át Diósgyőrbe. Ennek részleteit később közöljük.

Részt vehetnek a Szepesi Szövetségen kívül állók is; nők is. Jelentkezés július 25-ig Springer József Piac 38. sz. a. üzletében; ugyanott a későbbi részletek is megtudhatók lesznek. Vonatköltségre, II-od rendű belépti jegyre s rendezési költségre tisztviselők július 28-ig 200 koronát, nem tisztviselők július 25-ig 400 koronát fizetnek be, vasutasok 140 koronát.

**Elfogadták a nyolc órás
ülésekről szóló indítványt.**

„Helyezzük a fősúlyt a mindennapi élet által követelt kérdések megoldására.”

Debrecen felirata a Ház előtt.

A nemzetgyűlés mai ülését Gaál Gaszton elnök pontban 10 órakor nyitotta meg. Jelenti, hogy a napirend szerint határozathozatal követhet. Erődi Harrach Tihamér és társainak azon indítványa lett, hogy az ülések tartamát az indemnitási javaslat tárgyalásának idejére 8 órában állapítsák meg.

A Ház az indítványt elfogadja és az elnök azt határozatilag kimondja. Egyben kijelenti, hogy holnap, az indemnitási javaslat tárgyalásának befejezéséig, amennyiben a Ház másként nem intézkedik, az ülések tartama 8 óra és pedig d. e. 10-2, d. u. 4-8-ig lesz.

Következik az indemnitás vitájának a folytatása. Az első felszólaló Széchenyi Viktor gróf:

Megállapítja, hogy igen sokan tartalmatlan beszédet mondtak el és igen sok beszédet sértő kitételeket lehetett hallani. Sokan nem bírnak kellő érzékkel a kimondott szó felelősségének sulya iránt. Kötelességünk feltárni az ország baját, azonban, ha úgy tárjuk fel azokat, hogy azok a sebek még jobban sajnognak, ezzel csupán az országnak ártunk, mert meggátoljuk a nyugalom légkörének bekövetkezését. Pénzügyi politikánkkal foglalkozva csatlakozik Nagy Emli pénzügyi felfogásához.

A pénzügyminiszter expozéjában nem látja a gyümölcsöző befektetéseket, reméli azonban, hogy ezekből számolni fog a végleges költségvetésben. Csak így indulhat meg a munka, csak így lehet szaporítani a munkakalkákat. A munkakalkák szaporítására azért van szükség, mert a földreform végrehajtása során igen sokan elvesztették a bányáikat és a nagybirtokok megcsönkítése miatt sokan kénytelenek lesznek a munkáso létszámát csökkenteni.

Határozati javaslatot nyújt be, amely szerint a földművelésügyi minisztert a kultuszminiszterrel egyetértően törvényjavaslatot terjeszzen elő a gazdasági nevelés szervezésére, ezen eljárásról folyó évi november 1-ig tervben jelentést a nemzetgyűlésnek.

Közgazgatási téren felhívja a kormány figyelmét a tüzendészet-re, amely nincs törvényileg szabályozva. Reméli, hogy a belügyminiszter rendeleti úton igyekezni fog a helyzetet segíteni, addig is, amíg a törvényjavaslatot be tudja nyújtani.

A kormány iránt bizalommal van, az indemnitást elfogadja.

A következő felszólaló Pakots József. Elítéli azt, hogy a háborút a zsidók teherzámlájára igyekeztek írni, az elmúlt három évi keresztény kurzus alatt.

Közbeszólás az egyes pártok: Végül az fog kislúni, hogy nekünk kell bocsánatot kérni.

Pakots: Szeretné, ha a kormány az előbbi három éves korszakkal szakítana.

A külföldi kölcsonról szólva, kirívatosan tartja, hogy nagyobb

szeretettel és megértéssel karoljuk fel azokat a keserű panaszokat, amelyek a szociáldemokraták elmondottak, mert így bizalmat találunk a külföldön.

Urbanics: Meg kell teremteni a vörös uralmat!

Farkas István: Urbanics majd megakadályozza.

Láng József: Vörös szefü kell!

Esztergályos János: Ilyen magatartással teremtik meg a vörös uralmat. (Nagy sajt, az elnök cseveg.)

Pakots: A kormány programját bírálva, a népjóletti és munkügyi miniszter programjával foglalkozik. Első sorban a közegészségügygel. Majd áttérve a lakáskérdésre, utal arra, hogy a miniszterelnök a magántökre bizza a lakásépítkezést, holott nincs módjában a magántöket építkezésre bírni.

Láng János: A rendőri felügyelet alatt levőket ki kell toloncolni.

Szünet után Pakots kulturális kérdéseket tesz szövé. Azt mondották, hogy a magyar kultúra fölénye fogja dokumentálni a trianoni béke szerződés igazságtalanságait. Erről beszéltünk három esztendőn keresztül, de ez is csak jelszó maradt és semmisen történt annak dokumentálására. Ha Eötvös József báró szellemével dolgoznánk, meg volna az az alap, amelyen a magyar kultúrát tovább lehetne fejleszteni. Szövé teszi a katolikus auttonómiát, amelyről hosszú idő óta állandóan beszélnek, de megvalósítva még mindig nincsen.

Az indemnitási javaslatot nem fogadja el.

Nóser Ernő: Sajnálom, hogy állandóan provokációk vannak napi rendszeren. A drágaság napról-napra fokozódik és mi mégis személyes kérdésekkel és provokációkkal töltjük az időnket. Nekünk elsősorban szociális kérdésekkel kell foglalkozni. Itt van a rokkantak, özvegyek és hadiárvaik megoldatlan kérdése, a földbirtokreform, a tisztviselők a munkások kérdése, amely nagy tömegeket érintő szociális és gazdasági kérdés. A múlt nemzetgyűlés egyik legjobb alkotása az 1920-ik évi XXXVI-ik t.c., a földbirtokreform. Ha ezt végrehajtnak ezer és ezer ember megélhetését biztosítjuk. Legább a házhelyek és közlakások kérdését kell sürgősen megoldani.

Ne méltóztassanak figyelmen kívül hagyni, hogy veszített háború és forradalmak után vagyunk, páncélgyűrű vesz körül bennünket és hogy Európának alig egy állama érez velünk. Helyezzük a fősúlyt a mindennapi élet által követelt kérdések megoldására. Kapcsoljunk ki mindent pártkülönbség nélkül, a mivel egymást ingerelhetjük. Ha sérelmeink vannak ne a Ház elé hozzuk azokat, hanem a szakminiszterek elé. Mindent, ami Magyarország kárára van kihasználják a külföldi lapok. Nekünk csak egy célunk lehet, hogy átussunk ezeket a sulyos időket. Gazdasági

viszonyunkat rendezni kell, hogy közelebb jussunk egy lépéssel a magyar területi integritáshoz. E nélkül nincsen élet, nincsen fejlődés, csak sorvadás. Sulyos felelősséggel tartozunk a jövő nemzedéknek. A kormány iránt bizalommal viseljük és az indemnitást elfogadja. (Hosszan tartó taps és eljenzés.)

Nagy Ernő: A többségi párt nem törvényes úton került a parlamentbe és így nem viseljük bizalommal iránta. A zsidóság ma is bajnoka a magyar kultúrának és küzd a magyar eszmékért.

Közbeszólások: Öttövényi Szabó István: Becsületes zsidót nem kell védeni, ha csak nem izraelita. — (Nagy derűltség.)

Nagy Ernő: A kormány iránt nem viseljük bizalommal és az indemnitást nem szavazza meg.

Az elnök bemutatja Debrecen város közönségének feliratát, az új választójog iránt. Jelenti, hogy négy bíráló bizottság megalakult.

Szily Tamás mint az igazolási állandó bizottság elnöke jelenti, hogy Varsányi Gábor, Kéty Anna, Sütő József, Várnai Dániel, Pikler Emil megbízó levelét kifogástalanul találta. Ezen képviselőket a tanácskozó osztályba sorozza.

Jelenti, hogy Kaas Albert és Herczegh Béla mandátuma ellen adtak be panaszt, továbbá, hogy a következő képviselők mentelmi jogának felfüggesztése tárgyában érkezett be hozzá megkeresés. Lingauer Albin, sajtó utján elkövetett rágalmazás, Kiss Menyhért nyilvános ülesen elkövetett rágalmazás, Grieger Miklós sajtó utján elkövetett rágalmazás, Lingauer Albin vasárnapi munkaszünet megszegés, Ruppert R. sajtó utján elkövetett rágalmazás, Rainprecht Antal becsületsértés, Miakics Ferenc izgatás, Urbanovics János sulyos sértés címén.

Kiadták a mentelmi bizottságokat.

Neubauer Ferenc, mint a drágaság és lakáskérdés megoldására kiküldött külön bizottság elnöke bejelentette a bizottság jelentését.

Az elnök napirendi javaslatot tesz, mely szerint a legközelebbi ülést holnap délelőtt 10 órakor tartják, amelynek során tárgyalás alá kerül az indemnitási törvényjavaslat.

Az ülés 2 órakor ért véget.

**Fascisták harca
a szociálistákkal.**

Róma, jul. 18. Anconai jelentés szerint a közeli Tolentino városát 700 fascista megszállta és megakadályozta, hogy a városban megtartsák a szervezett szociálisták kongresszusát. Mindjárt megérkezésük után követelték, hogy az olasz trikolort tüzzék ki, az agitátorok hagyják el a várost, majd benyomultak a városházára és felszólították a szociálista községtanácsot, hogy hagyja el helyét. Gai képviselő kijelentette, hogy a várost mindaddig el nem hagyják, amíg a község tanácsa le nem mond. Ettől kezdve a telefonösszeköttetés Tolentinoval megszakadt.

Külpolitikai vonatkozása is van, mint már mondtam, a teljes leszerelésről gondoskodni fogok.

A belügyminiszter egyébként ma a Házban tanácskozott a miniszterelnökkel és a külügyminiszterrel.

Ujdonságok.

Szabadságon. Dr. Kajáry Zoltán rendőrfogalmazó 3 heti szabadságra ment.

A Debreceni Patronázs-egyesület f. évi július hó 23-án d. e. 11 órakor, a városháza közgyűlési termében tartja évi rendes közgyűlését, melyre az egyesületnek tagjait s a gyermekvédelem iránt érdeklődőket tisztelettel meghívja az elnökség. — Dr. Keeser Lajos, a Patronázs-egyesület elnöke, Dr. Kiss Sándor, titkár. — Tárgy: 1. Titkári jelentés az egyesület 1921—1922. évi működéséről. 2. Pénztárnoki jelentés és számadás előterjesztése az 1921—1922. évről. 3. Költésérvetési eljárást jóváhagyása az 1922—1923. évről. 4. Pénztárnok választása. 5. Indítványok, előterjesztések.

Dán professzor Debrecenben. Csóka Sámuel helyettes polgármester tegnap a külügyminisztérium sajtóosztályától értesítést kapott, mely szerint Benedikson dán professzor Debrecenbe utazik. Az idegen tanár érkezését a következő távirat jelentette:

Kérem, a holnap délutáni vónattal érkező Benedikson dán professzor és a külügyminisztérium kiküldöttje részére kocsit és a szükséges utazásijegyeket rendelkeztetni. Hosszú utazás után Debrecenben több napot fog eltölteni.

A vöröskereszt tárgysorsjáték húzása. Az 1922. évi július hó 20-án Budapesten megtartott főhúzáson az Amerikai Vörös Kereszt által rendezett tárgysorsjáték sorsjegyei közül a következők nyertek: Menyasszonyi kelengyét nyert: G. oszt. 943 7sz. Háloszoba butort nyert a K. oszt. 1430. számú sorsj. Harminc méter vásznat nyert az N. oszt. 5735 sz. Csecsemőkkelengyét nyert: C. 4053, D. 5512, D. 9492, E. 1643, H. 1496, L. 9316, N. 7961, O. 6836, P. 3589, R. 9685, S. 8640, Z. 4268. Gyermekágyacskát nyert: B. 1163, D. 5107, O. 3482, Y. 8551. Gyermekkoszt nyert: M. 5184, S. 3513, Sz. 7123, V. 4865. 20 kg. cukrot nyert: A. 9492, M. 6418, Sz. 3346, V. 3999, X. 3838. 2 kg. cukrot nyert: B. 1076, I. 5024, L. 5216, M. 0536, N. 4668, O. 550, P. 5516, R. 0852, S. 56 71, S. 9099, Sz. 2193, Sz. 4545, Y. 3226. szám. Ezenkívül az I. oszt. sorsjegyekből a következők húzatra ki kis nyereménnyel: 200 koronás gyermekruhát nyert: 0828, 7306. 100 koronás gyermekjátékot nyert: 0691, 1691, 2691, 3691, 4691, 5691, 6691. 7691, 8691, 9691. 60 koronás gyermekjátékot nyert mindazon sorsjegyek, melynek három utolsó száma az alábbi számokkal egyezik: 018, 035, 062, 098, 117, 170, 196, 230, 247, 276, 310, 312, 137, 456, 469, 490, 510, 543, 606, 613, 775, 687, 743, 792, 796, 797, 833, 897, 922, 954. szám. Debrecen sz. kir. város Szentlélek Hivatala.

Törvényjavaslat az árdrágítók ellen

Wolff Károly ma beszélni fog a Házban.

Nagy érdeklődéssel várják mind a keresztény, mind a liberális oldalon Wolff Károlynak holnap elmondandó beszédét, mert mindkét oldalon úgy vélik, hogy Wolff Károly a keresztény magyarság érdekeit, politikai nézetét és akaratát fogja kifejteni a nemzetgyűlés színe előtt. A holnapi napnak még egy érdekes és fontos szónoka lesz Gömbös Gyula.

Nagy feltűnést keltett Láng János nemzetgyűlési képviselőnek a Ház elnökéhez benyújtott memoranduma, amelyben sűrűs törvényjavaslatot kér az árdrágítók megrendszabályozására. Célzást tesz benne a büntetés visszadúltságára és határozottan követeli a lelketlen üzorszöröknek és fizetőknek a teljes vagyonekbeosztását.

Internálják a vörös csokrok rendelőjét.

Müller Antalt Zalaegerszegrre viszik.

A kerületi rendőrfőkapitány elrendelte Müller Antal szabómesternek, a vörös csokrok rendelőjének Zalaegerszegrre való internálását. Az iratokat már felérjesztették a belügyminisztériumhoz jóváhagyás végett.

Müller három bűntársát Laca Imre, Mór Antal és Dezszy Eszter dohánygyári munkásokat őrizetbe vette a rendőrség. Már többször kihallgatták őket, hogy a csokorrendelés minden részletére világosságot derítsenek.

Kállay miniszter tájékoztatása a pénzügyi helyzetről és az új adóról.

Budapest, júl. 20.

Kállay Tibor pénzügyminiszter ma délután tájékoztatta a budapesti sajtó képviselőit a jelenlegi pénzügyi helyzet előzményeiről és a pénzügyi feladatok megoldása terén követendő irányról.

A pénzügyminiszter kiinduló pontja volt az államháztartás deficitje. A deficit fedezésére a jelenlegi viszonyok között az államnak állandóan a bankkölcsönözést kell fordulnia. Ez a körülmény lehetetlenné teszi egyfelől a magyar korona árfolyamának stabilizálódását, más felől pedig azt is, hogy a külföldi kölcsön felvételének gondolatával komolyan foglalkozzunk. Ez a körülmény okozza végül a hitelélet terén ma tapasztalható nehézségeket. Annak, hogy pénzügyi téren rendet teremtsünk, előfeltétele az államháztartás szanálása. Ennek a célnak elérésére két eszközt alkalmazhatunk. Egyrészt csökkenteni kell az állami kiadásokat, másrészt pedig az állami bevételeit kell növelni. A pénzügyminiszter a maga részéről törölni hajlandó minden olyan kiadást az állam költségvetéséből, amelyről bebizonyosodik, hogy a jelenlegi viszonyok között felesleges. E téren nagy feladatot vár a sajtótól. A sajtónak kell irányítani, hogy a közületek pénze csak a közület céljaira fordítható. A állam kiadásainak csökkentése mellett szükséges az állam bevételeinek fokozása. Az adóztatás helyes megoldása által. Az államháztartás terheit azok vállalnia kívánjuk hátrítani, akik a terhet viselésére képesek. Az egyenes adóztatás ma nem felel meg azoknak a kívánalmaknak, amelyeket vele szemben támasztani kell. Epen az egyenes adó hozadékának csök-

kélysege eredményezi azt, hogy a bankkölcsönözést túlzott mértékben kell igénybevenni. Az egyenes adóztatás rendszerének kiépítésével kívánja az adóterhet igazságossá tenni.

A pénzügyminiszter felkéri a sajtó képviselőit, hogy vigyék át a közudatba, hogy az új adók nem jelentenek tulajdonképpen újabb terheket, hanem a meglévő terheket arányosan osztják meg.

Ezután ismertette a készülő adóreformokat és közölte, hogy ezidő szerint négy adójavaslat áll benyújtás előtt, még pedig a földadóról, házadóról, kereseti adóról és a társulati adóról szóló törvényjavaslatok.

A most benyújtásra kerülő négy törvényjavaslat az egész állami egyenes adóztatási rendszert felöleli, kivéve a jövedelmi adókat, a melyeket az új törvények életbe lépése után is jelenlegi alakjukban maradnak meg. A jövedelmi adótörvényre vonatkozó módosításokat azonban a pénzügyminiszter csak a hazadéki adó megalkotása után kívánja előterjesztetni. A változtatások elősorban a létminimum megállapítására és az adókulcs skálájának bizonyos megváltoztatására fognak vonatkozni. A progresszió egészen 20 millió koronáig fog telmenni.

A jelenlegi előkészületben lévő adójavaslatoknak szinte betetőzése lesz egy másik törvényjavaslat a községi adóztatás rendezéséről szóló javaslat. Az eddig felsorolt adójavaslatokhoz csatlakozik még egy kisebb adójavaslat, amely a mostani költségminta támaszkodva a hadmentességi díj helyébe lépő adót fogja szabályozni.

Legvégül foglalkozik a hadi ny-

reség megadóztatásának kérdésével. Célja, hogy ne a pénz romlásából keletkezett látszólagos nyereséget, hanem a valódi vagyontöbbletet adóztassák meg. Ennek a törvényjavaslatnak megalkotása, a többiek életbe lépése után, így a hadmentességi díj helyébe lépő adóról szóló törvény beterjesztése is csak az ősz folyamán történhetik meg.

A már eddig elkészült adójavaslatokat feltétlenül sűrűsben be fogja terjesztetni és úgy a minisztertanácsban, mint a nemzetgyűlésben kéri fogja azok sűrűs tárgyalását. A mai pénzügyi helyzetet komoly és a reformok kérdésénél balogtatni nem szabad. Az összes új adó törvényjavaslatok legényesebb sajátossága az, hogy egyszerűek és ezzel az adminisztrációt meg fogják könnyíteni.

Gyászjelentés. Mély fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy felejtethetlen jó édes anyánk, anyósunk, nagymamánk, testvérünk és kedves rokonunk: néhai polg. öz. Zöld Jánosné szül. Ludán Juliánna áldásos életének 72-ik, bus özvegyiségének 32-ik. évében, hosszas gyöngékedés, de különösen 1 heti súlyos szenvedés után, folyó hó 19-én d. u. 5 órakor csendesen elhunyt. Kedves halottunk földi részét folyó hó 21-én, pénteken délután 3 órakor fogjuk Bercesényi utca 33. számú házunktól, a ref. egyház szertartása szerint, Kossuth utcai templomban tartandó ima után, a Szent Anna utcai temetőben örök nyugalomra helyezni. E végítességtételre rokonainkat, ismerőseinket fájdalommal szívet meghívjuk. Béke porairat! Bánatos gyermekei: polg. Zöld János nejevel Balogh Juliánával és gyermekeivel, Zöld Juliánna férjével polg. Gyarmathy Istvánnal és gyermekeivel, Zöld István, Testvérei: Ludán Erzsébet férjével polg. Ludán Józseffel és gyermekeivel, Ludán Mária férjével polg. Radics Györggyel. Elhalt testvéreinek gyermekei: Balogh Zsuzsánna férjével polg. Sándorral és gyermekeivel, polg. Balogh István nejevel Szilágyi Mariskával és gyermekeivel. Sógorai, sógornói, unokái, valamint nagyszámú rokonságuk nevében is. A temetést Fehértői Áéla temetkezési intézete, Dégenfeld-tér 4., rendezi.

Borbélystrájk. A borbélyesegédek a békéltető tárgyalások meghiusulása után tegnap reggel 9 órakor sztrájkba léptek. Az újabb békéltető tárgyalások megkezdésére még nem történt intézkedés.

Fűszerkiskereskedők ülése. Az O. M. K. E.-ban tömörült fűszerkiskereskedők f. hó 20-án, (vasárnap) d. u. fe. 4 órakor a Kereskedelmi Csarnok helyiségében (Arany János-u. 2. I em.) szakosztályi ülést tartanak, ahol a szövözkezetek ellen foglalkoznak állást és a küldöttség tagjait állítják össze, kik a tiltakozó iratot a kereskedelemügyi miniszternek átadják.

A módosított legújabb lakásrendelet megjelent. dr. Buczy Ferenc ügyvéd magyarázatával ellátva. Kapható: Hegejtűs és Sandor r.-t. könyvkereskedésében és minden más könyvkereskedésben és lapelárusítóknál.

Tegnap halottak. A debreceni kir. állami anyakönyvi hivatalban tegnap a következő haláleseteket jelentették be: Öz. Uri Karolyné ref. 71 éves. Szűz. László János ref. 70 éves. Szűz. Imre ref. 15 napos. Öz. Pete Andrásné ref. 68 éves. Horváth István r. kath. 2 éves.

Gyümölcsbefőzéshez kiváló minőségű papírs- és kenderzsinag a legolcsóbban kapható Csáthy könyvkereskedésében. Piac utca 8. szám.

A korona 38 és fél

Jelentés a mai tőzsdéről

Zürichi zárlat: Berlin 100, Newyork 220 és háromnegyed, Hollandia 202 és fél, London 2319, Páris 4345, Milánó 2375, Prága 1160, Budapest 38 és fél, Zágráb 152 és fél, Varsó 9, Bécs 175, osztrák bélyegzett 2.

Valuták: Napoleon 3775—825, angol font 6725—75, dollár 1480—1510, francia frank 127 és egynegyed, marka 281—91, lira 68 és egynegyed, osztrák korona 420, lei 825—35, szokol 3295—3315, dinár 1700—1720 lengyel bárka 23 és fél, 24 és fél.

Devizák: Amsterdam 385—95, Bukarest 335—45, Kopenhága 323—28, Krisztiania 247—52, London 6725—75, Berlin 382—92, Milánó 6775—825, Páris 42625—75, Prága 3290—310, Stockholm 391—96, Svájc 289 és fél, 290 és fél, Bécs 400—20, Szófia 945—55, Zágráb 435—45, Varsó 9 és fél, 25 és fél.

Terményüzem: Zárlat: Az irányzat továbbra is szilárd, bár a csendesebb kereslet folytán a hangulat lényegesen nyugodtabb. Érdeklődés elsősorban a kenyérmagvak iránt mutatkozik. Hivatalos árak: Buza tiszavideki 5900—6000, egyéb 5850—5900, rozs 4500—6000, takarmányárpa új őszi 4600—7000, zab 5900—6000, tengeri 4850—5500, repce 11500—12000, korpá 3300—3400.

Ferencvárosi sertésjelentés. Déli hivatalos: Szabadvásári maradvány 531, érkezett 419, eladott 260. Árak: zsirtecs, fiatal, nehéz 240—60, könnyű 175—250. Árak: fiatal, könnyű 155—215.

Nemesfémek piaca: A piac kezdetben igen szilárd volt, zárlat felé a dollár hanyatlásával egyidejűleg szintén elgyengültek az árfolyamok. — Ezüst korona 120—28—25, forint 325—39—27, 5 koronás 625—665—50, Napoleon 5800—950—800, 20 koronás magyar arany 6800—950—5850.

A román miniszterelnök autóbalesete.

Bukarest, jul. 20. Orient Radio. Bratianu miniszterelnököt az Arges völgyben tett kirándulása alkalmával könnyebb baleset érte. Autómobilja nekiment egy sziklának és a miniszterelnök könnyebb zúzódást szenvedett. Kezelőorvosainak utasítására néhány napot ágyban kell töltenie.

Németország tartozásait leszállítják.

Páris, jul. 20. A Petit Parisien foglalkozik a moratórium kérdésével és felelőit az angol kormánynak azt a szándékát, hogy Franciaországgal, Olaszországgal és Belgiummal szemben fennálló követeléseit és Németország tartozásainak összegét leszállítsák. Ez a leszállítás aztán lehetővé teszi egy nagyobb kölcsön kibocsátását, amelynek jövedelméből a márkát stabilizálni és a Franciaországnak készpénzben való fizetéseket és dologi szolgáltatásokat nagyobb mértékben teljesíteni lehetne. Ezt a művet katonai paktum fogja betölteni, a mely Franciaországot újabb támadások ellen megvédi. A lap megjegyzi, hogy a francia közvélemény csak igen nehezen fogadja le ezekről a garanciákról és ezek a kérdések súlyos aggodalmakkal töltik le.

KALAPOK térliaknak velour és filzbe! FRANKEDÉNYEL megvehet mellett.

Kijavítják a legforgalmasab utcák burkolatát.

Háromszáztizenötezer koronába kerül a Csokonai színház javítása.

A jog- és pénzügyi bizottság ülése

A szombati rendkívüli közgyűlés tárgysorozatának előkészítése céljából tartott ülést tegnap a város jog- és pénzügyi bizottsága. Napirenden néhány fontosabb közügy szerepelt, melyeket javaslatokkal látott el a bizottság.

Vass József, népjóléti miniszter leiratot intézett Debrecenhez, hogy hivatalát átvette. A bizottság a leirat tudomásul vételét javasolja.

Aczél Géza főmérnök ezután az utca burkolási és kövezési programot terjesztette elő és póthitel engedélyezését kérte. Mint tudvalevő Debrecen utcaburkolási ügye évtizedes dolog. Az egész programot végrehajtani nem lehet. A halasztatlan munkálatok elvégzésére utasítást kapott a tanács. Ennek a megbízásnak tett most eleget, amidőn beterveztette a legürgesebbben elvégzendő munkákra vonatkozó javaslatot. E szerint a szükséges gyalogutak kijavítása 500 ezer koronát, a kövezési munkák 1 millió 200 ezer koronát, a Kossuth, Csapó, Miklós, Hatvan és Bethlen utcák kocsit kövezése és javítása 9 millió 200 ezer koronát igényel. Ezen utcák kövezési területe összesen 22.850 négyzetméter.

Ezenkívül szükséges még az aszfalt járók javítása, melyek költsége 2 millió 200 ezer korona. Az összes költségek 13 millió 100 ezer koronát tesznek ki.

Eklv József a javaslatához indítványt tett, mely szerint a Nap utcát is vegyük fel a programba és tehermentesítsük a forgalomtól a Batthány és Szent-Anna-utakat. Indítványozták az Erőház-tér parkirozást is a munkálatok sorába felvenni.

A bizottság a póthitel megszavazását és az indítványok elfogadását ajánlotta a közgyűlésnek. Márk Endre kéri, hogy a tanács a határozat jóváhagyását a miniszteriumban mielőbb sürgesse ki.

Tudomásul vételre ajánlotta a bizottság a közjótékonyági egyesü-

let gyermeküdülő-telepének végrehajtására vonatkozó beadványát.

A bizottság a Piac-utc 26—28. számú városi bérházban lévő központi tüdőszobák használatban lévő kazán felcserélésére 1 millió 800 ezer koronát javasolt megszavazni.

Ezután tárgyalták az Ohaton, a Csanak-féle bérleten szükségessé vált istálló és juh-hodály felépítését.

Eklv József indítványozta, hogy az istálló építési költségeinek apaszására a városi tehenészetnél lévő istálló anyagot is használják fel, melynek értéke legalább 3 millió Márk Endre nem ajánlja ezt, mert a kiszállítás az Ohatra sokba kerül.

Aczél Géza nehézkésnek találja az istálló szétbontását, elszállítását. Azt az anyagot szerinte Debrecenben is fel lehet máshol használni. Végül a bizottság elfogadta Eklv indítványát s az istálló építés költségeire 12 millió koronát javasol megszavazni.

A szennyvízgyűjtő-építési ügyre 10 év óta húzódik. Minthogy az idősebbek a terv kivételét, ajánlotta a bizottság, hogy a terület bérletét 1 évre hosszabbítsa meg a közgyűlés.

A Debreceni Ujság tegnapi számában részletesen ismertettük, hogy a város bérbeadott ingatlanai után a hasznbéréket fel akarja emelni és a kiküldött bizottság a bérlettel egyrészt gabonafélt, másrészt magas bért hozott javaslatba. A jog- és pénzügyi bizottság a megállapított tervezet alapján javasolja a közgyűlésnek a bérek emelését.

A Csokonai színház javítási munkálataira 315.000 korona összegű hitelt kér a város.

Mezei András azon ajánlata, hogy a Csillag-utca 6. számú házát 200 ezer koronáért megveszi, elutasították. Bódos József a Hadházi-utca 16. számú üres telekre tett ajánlatot. A város 120 ezer koronáért hajlandó neki a telket eladni.

Néhány kisebb ügy elintézése után az ülés véget ért.

Leszerelték a nyugatmagyarországi felkelést

Bécs, jul. 20.

A Neue Freie Presse közli, a hivatalos magyaros állásfoglalást a karácsonfalvai állítólagos banda betöréséről szóló híreszteléssel szemben. Az osztrák hivatalos híradás-hoz azonban a következő megjegyzést fűzi:

Az újabb banda betöréséről szóló hír különösen károsan hat, most, amikor Ausztria ilyen válságos helyzetbe van. Remélhetőleg az osztrák kormány részéről elrendelt intézkedések elégségesek lesznek ahhoz, hogy hasonló incidensek megismétlődését elhárítsák. A magyar kormánynak is igen kellemetlen lehetett ez az új betörés, éppen most, amikor a döntőbírósi eljárás folyik a Nyugatmagyarország elküldött átadása következtében Ausztri-

ának fizetendő kártérítéséről és amikor a határkijárató bizottságok még be sem fejezték munkájukat.

Budapest, július 20.

Ismeretes, hogy a magyar kormány a nyugatmagyarországi harcokban részt vett felkelőket annak idején leszerelte és gondoskodott arról, hogy illetőségi helyükre térjenek vissza. Az utóbbi napokban azonban újabb csoportosulások voltak észlelhetők a nyugatmagyarországi határon. A magyar kormány mihelyst ezekről tudomást szerzett a legerélyesebb intézkedéseket tette meg a további szervezkedés megállítására és a résztve-

vők leszerelésére. A végrehajtás során történt, hogy Körmeny táján egy határmenti erdőben összegyűlt felkelők egy része, hogy a leszerelést kikerülje osztrák területre lépett át. Ez a csoport tört be 18-óról 19-re virradó éjjel az osztrák területen lévő Karácsfa községbe, azonban az osztrák védőrség fegyvertűzzel fogadta őket. A visszavonuló felkelőket a magyar határ átlépése után a magyar csendőrség és katonaság leszerelte. Minden intézkedés megtörtént, hogy a környéken szétszórta felkelő összegyűjtése és leszerelése mielőbb befejeztessék.

Az osztrák kormány a nyugatmagyarországi felkelés ügyében megkeresést intézett a magyar kormányhoz. Megbízható helyről szerzett értesülésünk szerint a magyar kormány az osztrák megkeresésre válaszolt és kijelentette, hogy erről az ügyről semmit sem tud. A vizsgálatot azonban rövid időn belül el fogja rendelni.

Többen tudni vélik, hogy a felkelés szervezése az Ébredő Magyarok helyiségéből indult ki. Munkatársunknak sikerült megbízható értesülést szereznie, amely szerint az Ébredő Magyaroknak semmi közük nincsen a nyugatmagyarországi felkeléshez és az esetet magát is csak a lapokból tudták meg. A további felkelésnek azonban a magyar kormány eljött vette. A felkelő csapatokkal szemben megtörtént minden megfelelő katonai intézkedés. A rekurális magyar kormány csapatok a felkelőket körül kerítették és ezzel megakadályozták, minden további mozdulatukat.

A nyugatmagyarországi betörésre vonatkozólag jól értesült forrásból azt a további információt kaptuk, hogy a felkelők tényleg megkísérelték a betörést az elszakított nyugatmagyarországi területre. A magyar kormány azonban minden intézkedést megtett a mozgalom elfojtására és felvonultatta a felkelők ellen a nemzeti hadsereg csapatait.

A felkelők zöme már szét is szóródott, egy részük osztrák területre menekült, más részük magyar területre, ahol lefegyverezték őket.

A belügyminiszter nyilatkozata.

A Nyugatmagyarországban történt legújabb eseményekkel kapcsolatban munkatársunk kérdést intézett Rakovszky Iván belügyminiszterhez, aki a következő nyilatkozatot tette:

— Az ügyet teljesen leszereltük. Nevek felemlítésének nincsen értelme. — Kijelenthetem, hogy mindenki ellen, aki benne részt vett volna, megindult a szabályszerű eljárás. Ami Prónay alezredes kihallgatásának eredményét illeti, a vizsgálat megállapította, hogy Prónay egyáltalán nincsen benne a dologban. A renhez hozzátartozik, hogy ilyen dolog ne történhessen meg és miután az ügynek

Színház.

Heti műsor:

Pénteken: Luxemburg grófia.
Szombaton: Luxemburg grófia.
Vasárnap délután: Tatarjárás.
Vasárnap este: Boszorkány.
Hétven: Gígyany báró (Tisztviselő est).
Kedd: Felnépsz. Népszimnő.
Szerdán: Luxemburg grófia. Kálmán Mancsi bucsuja.
Csütörtökön: A mi falunk. Enekes és táncos népszimnő. Egyed Lenke bucsuja.
Pénteken: Színház. Székely Zizi és Heltay Andor bucsuja.
Szombaton: Eva, operett.
Vasárnap délután: Boszorkány.
Vasárnap este: Eva
Hétven: Sulamith. Utolsó előadás. A karszemélyzet bucsuja.

Bucsuzik Egyed Lenke. Néhány nap múlva megvált a Csokonai színházról Egyed Lenke, hogy új állomáshelyén, a pécsi színháznál folytassa működését. Egyed Lenke, aki a debreceni közönség előtt fejlődött rohamosan s tető kedvű színadai működését, sok és értékes sikert aratott a Csokonai színház színpadán. A jövő héten, csütörtökön vesz bucsút a debreceni közönségtől és eljátssza egyik legjobb szerejét „A mi falunk” népszimnőben Csalmán Jutkát. Bucsuzása alkalmából tisztelőinek nagy száma meleg ovációra készül.

Luxemburg grófia a Csokonai színházban. Pénteken és szombaton tűzte műsorra a Csokonai színház ezt a kedves perettet. Kálmán Mancsi, Egyed Lenke, Bródi, Szalma, Szigeti, Heltay együttese a legangyobb garancia a jó előadásra.

Három napig kacagó est a Vígsház mozgóban. Ugy hisszük, nem kell külön beharangozni, hogy milyen kitűnő a Vígsház mozgó kacagó estéi, hiszen a közönség óhajának teszünk eleget, mikor megrendezünk rövid egymásután a negyedik kacagó estét. Jack Darling, Lee Moran, „Ó”, Chaplin, Bigornó, Fridolin, 6 pompás amerikai burleszk 9 felvonásban. Ez a névsor minden betűnél szebben beszél. Előadások a pompás, hűvös helyiségben pénteken 7 és 9 órakor, szombaton 5, 7 és 9 órakor, vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor kezdődnek. Kedvezmények érvényesek. — Jegyelővétele

Szalon feyene, amerikai kalandor történet kerül bemutatásra a Meteorban vasárnap. Az előadás tiszta jövendelmű a gyógyíthatatlan betegek irgalom háza javára fordították

Szép közönség gyönyörködött Lidane Reid és Reinhold Schünzel játékában, valóságos remekelés számba megy mindkettőjük alakítása a Cselelőanyag történetében. Puffi (Huszár Károly) Schymmi tánca is sok derűt okoz. Ezenkívül Patvolyat kíséresszony 3 felvonásos vígjáték az Uránia műsoránaw kiegészítője. 7 és 9 óráig.

Szombat, vasárnap, Sárga bosszu japán kalandor dráma Patty a Strandon az Urániában.

Kacagó-est az Arany Színházban. Szombaton és vasárnap esti 9 órai kezdettel tartja mulatságos előadását az Arany Színházban (Bika épület) Virágh Jenő, a népszerű fővárosi komikus és társulata. A műsor úgy van összeállítva, hogy minden egyes száma kacagtatni fogja a közönséget. Fellépnek Virágh Jenő mellett: Szalontai Ferike, az országos hírhirdető primadonna, The 3 Candelow tánc-csoport szenzációs modern modern táncműtáncokkal, Kárpáthy Rózsika előadóművész és Gabányi László, a Nemzeti színház művész tagja. Jegyeket előre árusít az Arany Színház pénztára.

Kaphat-e román állampolgár iparendedélyt?

A városi tanács elvi döntése.

Érdekes ügy foglalkoztatta tegnap a városi tanácsot. Pár héttel ezelőtt ugyanis az előjárósághoz fordult Benedek Mátyás érmihályfalvai lakos és előadta, hogy Horovitz Frigyes debreceni lakossal fatelepet akar létesíteni. A telep számára iparendedélyt kért. Az előjáróság az új törvény értelmében elutasította Benedeket és társát, mert megszállt terület illetőségűek s így azok részére iparendedélyt nem lehet kiadni.

Az előjáróság határozatát megtelebheztek a tanácshoz. Mielőtt döntött volna a város ebben az ügyben, a debreceni kereskedelmi és iparkamartól kért véleményt. A kamara azt javasolta, hogy tekintettel arra, miszerint Debrecen tüzifaszükségletét a megszállt területről kénytelen a trianoni béke miatt fedezni, a város közönségének

érdeke, hogy itt egy román cégnek fiókja legyen. Ezért az iparendedély kiadását javasolja.

A városi tanács megállapította, hogy a trianoni béke szerződés szerint egyik utódállam polgárai sem részesíthetők hátrányosabb elbánásban, mint a másik államban, másrészt mivel Jugoszláviával és Csehszlovákiával a kormány megállapodást is kötött s ez életbe is lépett, nem fogadhatja el az előjáróság álláspontját, már csak azért sem, mert Békéscsabán az aradi Kornis cégnek fatelepet céljaira adtak engedélyt.

A tanács fontos közérdeket lát abban, hogy Debrecen tüzifa szükségletének megszerzése könnyebbé váljék s ez alapon megváltoztatta az előjáróság határozatát és utasította, hogy a kért iparendedélyt a kérelmező cég részére adja ki.

Emelik a gáz és villany árát.

Béremelés a világítási vállalatnál.

A város világítási bizottsága a napokban ülést tartott, amelyen foglalkozott a vállalat tisztviselőinek és alkalmazottainak béremelési ügyével. A bizottság béremelésre vonatkozó javaslata tegnap került a város tanácsa elé.

A tanács megállapította, hogy a vállalatnál a fizetéseket legutóbb 1922. évi április 20-án rendezték. Azóta a közszükségleti cikkek ára 67%-al emelkedtek s elfogadható a felügyelő bizottságnak az az észrevétele, hogy a vállalat tisztviselői és alkalmazottai kérelme méltányos. A béremelés a világítási vállalatot 2.397.000 korona erejéig terheli. Minthogy ezen összegre fedezet nincs, a több kiadás előteremtésére a gáz és villamos áram felemelését kéri a közgyűléstől.

Az egyik legutóbbi közgyűlésen kimondta a törvényhatóság, hogy a gáz és villany árak felemelésének módját a maga részére tartja fenn. Ez jelentékeny

károsodást róna a vállalatra, mert soká tartana míg az ügyben közgyűlés volna, ezért a tanács javaslatot tesz, hogy a közgyűlés adjon felhatalmazást az áram árak felemelésére.

Egyébként a városi tanács ülésén megjelent a világítási vállalat új igazgatója, Rimanóczy Béla s az általa tett előterjesztéseket a tanács el is fogadta. Az órabéreket 60 százalékkal emelte a tanács, míg a havi díjas alkalmazottak és tisztviselők fizetését 200—2400 koronáig javítja. Egy munkás órábérére tehát 18.50—29.60 korona között váltakozik. A szakmunkások órábérére 31.20—42—40 között lesz, a szerint, amint nő, vagy családos az illető.

A fizetés javítás visszamenőleg július 1-től érvényes. A gáz és villamos áram emelésére ezután kerül sor, de valószínű, hogy augusztus 1-étől már az új árakat fizeti a közönség.

Gazdaság.

A gabonaárak esése Romániában. A közeli aratásra való tekintettel a gabonaárak Romániában néhány nap óta eső irányt mutatnak. — Szakkörök véleménye szerint aratásig még 25—30 százalékkal fognak esni. Az új gabona valószínűleg 250 leites árak mellett kerül forgalomba.

Cérnagyarat építenek Budapest. Az Egyesült Angol Fonógyárak egyik szindikátusa elha-

tározta, hogy Budapesten cérnagyarat alapít, amely az egész Csonkamegyarország cérnaszükségletén felül még a balkáni fogyasztást is el tudja látni.

Nem adnak kivitelt a burgonyára. Mint bennünket értesítettek, addig, amíg a termésről — illetőleg termésfőlésegről megfelelő adatok rendelkezésre nem állnak, addig a földművelésügyi minisztérium nincs abban a helyzetben, hogy a burgonyakivitel kérdését tárgyalhassa.

Termény, burgonya és gyümölcs

vásárlásra megbízásokat elvállalok. Lakhelyem:

Molnár Imre

terménykereskedő.

CSENGER, (Szármár megye.)

SOVÁNYSÁG,

vérszegénység, idegesség ellen és gyomorbagajásoknak nélkülözhetetlen a régi, kipróbált

Dr. HARTLEY WILLIAM tanár amerikai erőttápora! Rövid használat után lényeges testsúlygyarapodás! Számos elismerő levél. Egy doboz ára: 50 K. Vidékre postán utánvétellel legkevesebb 2 doboz 115 K.

Főraktár: BALÁZS J. KÁROLY

Budapest, VII., Damjanich-u. 36. szám. Kapható még: Török gyógytár, VI., Király-u. 12., Thalmayer és Seitz, V. Zrínyi utca 3. szám alatt.

Kerestetik

Ügyes megbízható

kereskedő

vagy kereskedősegéd

ki a detailvevőkkel való érintkezésben gyakorlati bir. — Szakma mellesleg. Úrak, kik önálló álláshoz akarnak jutni, küldjék részletes ajánlataikat a fizetési igények megjelölésével „Megbízható” jelige alatt e lap kiadóhivatalába. —

DIETRICH és GOTTSCHLIG R-T.

Figyelmeztetés.

Féltreértések és jóhiszemű tévedések elkerülése céljából ezúton értesítem igen tisztelt üzletfeleimet, hogy miután a háború kitérése előtt az általam alapított Gottschlig Agoston Részvénytársaság kötelékéből kilétem s a háborút végül küzdöttem, az édes atyám által 1865-ben Budapest, X. Füzér-utca 30. sz. alatt

Dietrich és Gottschlig

likőr- és rumgyárat fenti helyen, a mai kor igényeinek teljesen megfelelően, ismét működésbe hoztam.

A Gottschlig Agoston Részvénytársasággal tehát semmiféle közösségem nincsen és miután az összes régi bevált receptek birtokában vagyok, birtosíthatom a nagybecsült régi vevőkönönségemet, hogy ezáltal is a régi és legkiválóbb minőségű árut gyártom és hozom forgalomba.

Ugy régi, mint új vevőköröm párt fogását kérve

kiváló tisztelettel:

Iovag Gottschlig Agoston

és DIETRICH és GOTTSCHLIG R-T

vezérgazdátója.

Budapest, X., Füzér-u. 30.

Makulatura papír

különként kapható

a kiadóhivatalban

Kossuth-utca 3. szám.

Írógép és összes kellékei, irodai és írószerek, legolcsóbban

őzv. Ardó Miklósné gyári raktárban. Simonffy utca 2. Telefon 13 53.

Kisújszálláson levő sör, bor és szeszkereskedésem részére keresek szakavatott **pincemestert és könyvelőt**, jó fizetéssel és lakással. Ajánlatok: **Székely Ferencz** Kisújszállás küldendő.

SZIREK ANDRAS elsősorú úri- és egyenruha szabása angolgyapjuszövetek iskolai és egyenruhazati sapkákra **Szent Anna-utca 1. szám** Telefon szám 509.

Hirdetmény. Sáránd község határában levő őzv. Gyenge Imréné tulajdonát képező 20 szal labon álló butor- és szer számúak alkalmas tölgyfa f. hó 23-án, 10 óráig 30 perc kor nyilvános árverésen eladatik.

ÓCSKA vasat, rozet és mindennemű fémet legmagasabb árértékeségűen. Kovácsoknak használható becsesélek. Nagyobb tételre. **STEINER, Eötvös-u. 110.**

APRÓ :: :: HIRDETÉSEK Apró hirdetések egyszeri beiktatása 10 szög 15 K, minden további szó 1 K 50 f. Vasárnap és ünnepi számok részére faladott apróhirdetés díja 10 szög 20 K, minden további szó 2 K.

Ajánlat

Butorok, Hálók, ebédlők, úri szobák, hencserek, plüssdiványok még a régi olcsó árban szerzhetőek be a Hunyadi butoráruházban **Arany János utca 10.** 82

40.000 koronát fizetek annak, ki lehetőleg modern kettő szobás lakását átadja. Cím a kiadóban. 1223

8-15 holdas birtokot vennék a város közelében. Cím a kiadóban. 1255

Figyelem! Badogos iparomat üzlethelyiség hiányában, Csokonai utca 39. szám alatt tovább folytatom Rózsásy László badogosmester. 1135

Egy szoba, konyhas lakást átvennek butorral vagy a nélkül, hol szerés tartás megengedve előnyben. Vigkedvű Mihály u. 63. 4 ajtó. 134

Kölcsön pénz után garancia biztos helyen 8 százalékos kamatot terítünk meg. Felvilágosítás naponta délután 3-5-ig Garai utca 20. szám alatt. 1342

Egy 4 éves árva kisleányt örökbe adnánk jobb családnak. Ertekezni Virág utca 12. 1323

Tartórépa mag kapható, 1 kgr. 120 kor. Sárközy Sándor, fűszerkereskedőnél Hatvan utca. 1252

Zongora bérbeadó Hunyadi utca 5. Muraközy gyógyszeriár. 1314

Egy kisebb szoba, konyha, néhány butorral átadó. Cím a kiadóban. 1294

Női ruhát izlésesen legolcsóbb árban készit Naményi varroda, Miklós u. 1. 1302

Lakásere egy szoba, konyha, kamara nagyobbért ráfizetnek. Vigkedvű Mihály u. 28. 1320

Nyugdíjas altisztek alkalmazást kaphatnak Mandel Lipót részv. társaságnál. 1295

Barack lekvárhák és befőzni való, fekete földi, városi állomás mellett Széplánc utca 4. szám. 1290

Intelligens embereknél kósz. kvartély kapható. Kut 114. 1308

Családi fényképek, levelezőlapok izléses beállítás, legolcsóbb napi árban, utlevélhez, igazolványhoz képek kívánatra egy óra alatt kész Bagdi fényképésznél Piac utca 9. 1354

Adok szeszszövetvener koronát annak, aki úri családok 3 szobás lakását, modern lakáshoz juttal csendes házban a tétér közvetlen közelében. Értékesítéket igényjogosult kimer kiadóvitalba kerek. 1310

Birtok bérbeadó Az Ebesen grül 60 holdnyi épületekkel. Patak, Csapó utca 19. 1334

16 éves jól fejlett menekült fiú szabó tanulónak ajánlkozok. Címét kér a kiadóba, hogy bemutatkozhasáék. Szabó tanuló feljégere. 1197

Elsőrendű házi zsír kapható Kulsóvasártér 4. 1319

Elcserélném azonnal 3 szobás lakást azonnal 2 szobás, esetleg Hatvan u. részben. Cím Bethlen utca 54. keresztúpnél. 1330

Kereslet

Aranyat, ezüstöt, brilliansat, zalogedü-lakat vesz. Meghívásra házhoz is elmege: Stalner Mihály, Hatvan u. 2. sz., udvarban, 1 em.

Tűzőnő, ki ragasztást is végez, felvétetik Rákóczi 71. 1317

Ocska sárgaréz hulladékok bármily mennyiségben vesz Piroos Béla lakatos műhelye Péterfia utca. 1118

Géplakatos segéd és tanuló felvétetek Arany János u. 37. Emerichnél 962

Barackot megvételre keres kis és nagy mennyiségű Károly István kereskedő konzervgyára részére Debrecen Degenfeld ter 11. Telefon 286. 885

Lakatos tanulókat fizetéssel felveszek. Honvéd utca 2. 1151

Napratorgó olajat és tokmagolajat veszek. Fűvészkert utca 22. szám. 1161

Pénzárhoz és kiszolgálni két leányt felvesz. Krausz kézimunkázóház. 1343

Gyűjtő vesz mindennemű régiséget, műtárgyat, képet, üveg, porcellán, perzsaszöveget, mesterheggyel, helyeggyűjté nyeket. Dr. Szilágyi Imre Piac utca 10. sz. 852

Csizmadié segedek alja munkára felvétetek Rákóczi u. 71. szám 1318

Fűszer szakmában járás ügyes fiatal ember kereskedelmi irodában jó fizetéssel felvétetik. Cím a kiadóban. 1325

Irodai gyakorlatlalt bíró tisztviselőt keresünk mielőbbi beépésre Bemutakozás délelőtt 11-12 között Schuschitzky János és társa Debrecen, Szent Anna utca 7. sz. 1326

Banktisztviselő úri családnál állandó, esinosna butorozott szobát keres aug. 15-re, esetleg augusztus 1-re, lehetőleg központban. Cím a kiadóban. 1321

Raktári szabó kis és nagymunkások kint munkára azonnal felvétetek Gelber Test vereknél Piac utca 67. 1333

Percentes huskiméretű keresek Hatvan u. 15. mészáros társulat. 1305

Mindenes főzöt keresek azonnalra, lehet bejáró is. Jókai 9-B 1304

Gyorsírásban és gépirásban perfekts kisasszonyt azonnali beépésre keresünk. — Biro Kálmán Hunyadi utca 24. 1293

Bejárónőt és kifizető leányt felvesz Naményi varroda, Miklós u. 1. 1303

Azonnali beépésre jobb megjelenésű fiatal nőlen rokkant, akinek rokkantsága nem feltűnő, állást keres. Kertész Nagy mehész segéd. Cím a kiadóban. 1301

Pénztárnoknő felvétetik Nagy és Zsurza fűszerüzletébe Árpád tér 30. 1298

Kifizető fiú azonnali beépésre felvétetik Blatter Gyulánál üveg és porcellán kereskedő. Ferenccs József ut 89. 1315

Kiszolgálónők felvétetek Mandel Lipót r-t-nál. 1296

Gyári munkásleányok és gyári szolgáló jó fizetéssel felvétetik Teleki utca 100. szám. 1236

Tanuló ellátással vagy fizetéssel azonnal felvétetik Pinter ékszerész, Ferenccs József ut 18. 1208

Asztalos segedek íróasztalok készítésére állandó munkára felvétetek. Kovács Gyula Darabos u. 17. 135

Szobaleány szolid, ügyes jó fizetéssel azonnal felvétetik Teleki utca 100. szám. 1235

Csinosan butorozott szobát keresek azonnali beépítésre magános fiatal emter. Cím Arany Biká kávéház főbejáratánál. 1159

Levelezésben és könyvelésben jártas gyors- és gépirónó jó fizetéssel, fatermelő cég irodájába

azonnalra felvétetik. Jelentkezni d. u. 2-4-ig József király herceg u. 19. sz.

Jobb házból való, középkorú nő, ki jól főz, felvétetik Széchenyi utca 46. 1351

Veszek használt butorokat, diványokat, madracokat, afrikot, löszört, varrógépet Széchenyi utca 8. 1339

Kifizető fiú és leány felvétetik Salamander cipótársaságnál Debrecen Piac utca 22. 1322

Araranyat, ezüstöt, ékszer, haszfém órákat, órákat teljes értékben vesz Blattner órás, Kossuth u. 4. 1352

Ejjeli ör felvétetik a Stern kefégyárban. 1295

Barackot káposztát, burgonyát minden mennyiségben vesz. Schön Piac utca 6. csemegüzlet. 1335

Bankgyakornok — holgy is — kezdő fizetéssel felvétetik a Debreceni Pénzváltóbanknál Ferenc József ut 72. szám alatt. Személyes jelentkezés naponta 12-1 óra között. 1341

Csizmadié segedek felvétetek Rákóczky u. 1. Mazló József. 1242

Német leányt felvesz keresztény familia 4 éves fiúhoz, ki takarítást is végez. Simonffy ut 30. 1344

Megvételre keresek a fő utcából nyíló bármely utcában egy jókarban lévő családi házat, nagy udvarral, kevés lakóval. Cím a kiadóban. 1324

Használt kerekpár vázakat, gumitáskát, táskát, Apaffy utca 51. 1328

Eladás

Eladó egy szivattyus kut és kut rama, Farago 7. 1245

Eladó kis családi ház. Ertekezni Csapó u. 98. Pényfi hentesnél. 1198

Eladó Kinizsi utca 55. ház vendéglő és hentes üzlet. Ertekezni ugyanott. 1277

Eladó egy nagy jégszekrény, székek, asztalok, kőrűrészt Péterfia 52. 1349

Igen jó forgalmu fűszerüzlet, korlátolt italmérettel, 2 szobás lakással más vállalat miatt azonnal eladó. Cím a kiadóban. 1238

Egy megfelelő tyukketrec, felső része tyuknak, alsó rész libának, disznóolnak is megfelel, eladó. Teleki utca 21. sz. 1300

Elegáns árusító sátor jókarban levő Singer varrógép eladó. Erzsébet u. 54. 1299

Katv telep 8. sz. 348 kvadrát föld, kertéssel eladó Székely u. 20. 1312

Eladó telek, István ut 43. sz. 1660 kvadrától, tulajdonos adja. 1311

Egy 16 k. lapkaszter, Belga gyártmány vadásztegyver eladó. Cím a kiadóban. 1297

Többféle butor eladó. József kir. 30. hátul. 1316

Egy fekete ártány malac, hat hónapos eladó Simonffy 17. szám. 150

Egy nagy, erős ló felszereléssel együtt eladó — vagy gazdasági munkára kiadó. Hajó u. 16. 5. ajtó. 1336

Eladó ház beköltözhető lakással, Vörösmarty 9. 1327

Eladó három szép nagy leander, vendéglő vagy cukrászdai dísznek. — Nyil utca 74. 1329

Eladó ház korszerű helyiséggel, jó menetau ster sütődével, azonnal beköltözhető, villamoson 10 perc Bihari telep, Keresztési utca. 80. 1391

Egy asztali spathelt, egy divány eladó. Ertekezni lehet este 7 óra után Szöllösi, Kétmalom utca 15. 1306

Eladó öt darab siffon, öt darab egy, 3 komót, ebéd főasztal, féssilkódó tükör, hintaszék, divány, hencser, egy forgó fodrászszék stb. Széchenyi utca 8. 1340

Eladó egy szőlő Csapó kertbe, 2 szoba, konyha, borház, istálló, jó vízű kut. 6 katasztrális föld Radezky, Telefon 757. Cegléd utca 16. 1338

Péterfia 39 szám alatt egy jókarban lévő kélleres konyha van eladó — pincehelyiség. 1346

Eladó 8 darab 9 hónapos süldő. Ertekezni Homokkeri, Oláh Károly utca 59. 1345

Eladó egy fedéres talyiga — Gönczi utca 5. 1355

Ujlétai bor 20 hek eladó. — Zöldfa utca 14. 1353

Eladó nagy modern 3 utcaú szobás ház, 2 üzlethelyiséggel, 3 földszinti, 2 pincezóba, azonnal beköltözhető. Ertekezni ugyanott. Maróthy Gy utca 41. 1350